

תלמודו בידו

דף ה עמוד ב

א] איך נטע רבי נטיעה בפורים, והרי פורים אסור בעשיית מלאכה ?

ב] באיזה אופן רצה רבי לעקור את תשעה באב ?

ג] האם פורים מותר בהספד ותענית ?

ד] האם דין בתי ערי חומה נוהג בטבריה, ומדוע ?

ה] האם טבריה נחשבת כמוקפת חומה לענין מקרא מגילה, ומדוע ?

א] 1. רבי גר בטבריה, והוא היה קורא את המגילה שם בט"ו, ואילו הנטיעה היתה בי"ד.
2. אף שבתחילה קבלו עליהם איסור מלאכה בפורים, איסור זה לא התקבל לדורות.
אך במקום שנהגו שלא לעשות מלאכה, אסור לעשות מלאכה בפניהם.
3. רבי נטע נטיעה של שמחה, כגון אילן של מלכים לעשיית צל, וזה מותר בפורים.

ב] כשחל תשעה באב בשבת, וסבר שהואיל ונדרחה ידחה לגמרי. ולא הודו לו חכמים. - רבי רחץ בשבעה עשר בתמוז בפרהסיא.

ג] שני הימים, י"ד וט"ו, אסורים בהספד ותענית. בין לבני הפרזים ובין לבני המוקפים.

ד] הדין: אין נוהג בה דין בתי ערי חומה, אף שהיתה מוקפת חומה מימות יהושע בן נון.
הטעם: כי צריך "חומה סביב", ואילו בצד אחד של טבריה הים מהווה לה חומה.
- וכן אינו נוהג בעיר שאין לה חומה בפני עצמה, אלא בתים שנבנו בסמיכות זה לזה [שור איגור] מהווים לה חומה.

ה] הדין: חזקיה הסתפק בזה, ולכן קרא מגילה בשני הימים [לרבי, נחשבת מוקפת חומה].
הטעם: שהרי לא מוזכר במגילה מוקפת חומה, אלא רק לשון פרזים ושאינם פרזים.
והסתפק אם "פרזים" היינו עיר מגולה, וטבריה מגולה מצד הים, וקוראים בי"ד.
או ש"פרזים" היינו עיר שאינה מוגנת ונוחה להיכבש, וטבריה הים מגן עליה ואינה נוחה להיכבש, וקוראים בט"ו.